

?Decorats de vacances

Aquest estiu, passejant per diferents espais naturals, he pogut observar clarament que la natura s'ha convertit en un mer escenari per a molts ciutadans.

Postal de vacances, Roques de Benet (Parc Natural dels Ports).

Un escenari o decorat on els nous "ecoturistes" representen part de les seves vides o aventures sense ser conscients que la natura és "viva", estructurada per moltes espècies interrelacionades entre elles i amb les nostres intervencions. I on qualsevol activitat que s'hi faci té repercussions.

Estem acostumats que els bens naturals siguin senzills instruments pel nostre ús o abús, a la disposició dels nostre capricis. De la mateixa manera, els espais naturals han esdevingut una ornamentació amb la única finalitat de guarnir la nostra vida. Així se'ns mostra la natura, la bellesa natural és només un element més de les nostres històries. A alguns els és indiferent la bellesa intrínseca. La natura és un instrument refinat dels humans per fer bonic. Estem habituats a una trivialització brutal de la natura amb les imatges. Publicitat, documentals, fotografies... mostren natures prístines, sense ganes d'entendre que hi ha darrere, només decorats.

Aquesta percepció equívoca de la natura promou un turisme insostenible. Mata la gallina dels ous d'or. Alguns "exemples": excursionistes de muntanyes pirinenques que caminen cridant com energúmens sense respectar els silencis de la natura o que es banyen en llacs i gorgs de muntanya com si estiguessin a la banyera de casa seva o fan pícnic com si estiguessin a peu de camí o carretera, hi deixen tota la brossa, com si a la muntanya passessin camions de recollida d'escombraries, i es comporten com si aquell espai fos seu. O el cas més evident de decorat, aquells per a qui l'única finalitat de la sortida és fer-se una "selfie" per dir que hi han estat. Tenen l'escenari perfecte, només hi falta l'actor. Ells hi són perquè els han venut un decorat de vacances sense importar-los on són i quines peculiaritats naturals fan que aquell tros de terra sigui considerat un parc natural.

Com frenar això? Primer, caldria no desaproveitar l'aparença, la bellesa, de la natura com a atractiu. I, segon, com a estratègia imprescindible, s'hauria de profunditzar sobre les històries que s'hi esdevenen, percebre i entendre els processos, interrelacionats i a vegades únics, químics, físics i geològics. Per això una opció a llarg termini és l'educació ambiental que implicaria un canvi radical en com mostrem la natura en les nostres societats dins dels mitjans de comunicació. A curt termini, caldria limitar els accessos i les activitats en els espais naturals.